ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

PRIORITY NEEDS FOR DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT OF ELEMENTARY DEMONSTRATION SCHOOLS IN NAKHON PATHOM PROVINCE BASED ON THE CONCEPT OF PERSONALIZED LEARNING

[1]ฉัตรฑริกา สุขสำราญ และ [2]นันทรัตน์ เจริญกุล

[1]Chattarika Sooksamran and [2]Nantarat Charoenkul

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประเทศไทย

Chulalongkorn University, Thailand

[1]6580031927@student.chula.ac.th

Received: May 18, 2023; **Revised**: June 21, 2024; **Accepted**: August 30, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครู โรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐมจำนวน 2 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 147 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพพึง

[1] นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

[2] รองศาสตราจารย์ ดร.สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล จำแนกตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ตามลำดับ 2) ความต้องการจำเป็นสูงสุดในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัด นครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล คือ คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการ, การเรียนรู้เฉพาะบุคคล, ความต้องการจำเป็น, โรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม

Abstract

The objectives of this research article were to : 1) study the current and desirable conditions of academic management of elementary demonstration schools in Nakhon Pathom province based on the concept of personalized learning 2) explore the priority needs for developing academic management of elementary demonstration schools in Nakhon Pathom province based on the concept of personalized learning using descriptive research method. The research tool was a questionnaire. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and analysis of priority needs (PNIModified) with information providers being school administrators and teachers of elementary demonstration schools in Nakhon Pathom Province, there were 2 schools, totally 132 respondents. The research results found that 1) the current and desirable conditions of the academic management of elementary demonstration schools in Nakhon Pathom Province based on the concept of personalized learning classified according to the scope of academic management were at high and the highest levels, respectively. 2) The highest need for developing academic management of elementary demonstration schools in Nakhon Pathom province based on the concept of personalized learning, fell on the development of the learning process. The aspect of academic management with the lowest need was curriculum development.

Keywords: Academic Management, Personalized learning, Priority Needs, elementary demonstration schools in Nakhon Pathom province

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาทั่วโลก ผลกระทบอย่างหนึ่งที่สำคัญต่อระบบการศึกษาไทย คือ ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการ ด้านอารมณ์ และสังคมที่หยุดชะงักไป และนำไปสู่ภาวะ Learning Loss หรือการเรียนรู้ถดถอย ซึ่งเป็นภาวะของการเสียโอกาสในการเรียนรู้ที่มีผลทำให้ทักษะต่าง ๆ ที่เด็กควรจะได้รับการพัฒนาตามช่วงวัยสูญเสียไป ส่งผลต่อพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสาร ทักษะด้านความสัมพันธ์ ขาดระเบียบวินัยความรับผิดชอบ โดยเฉพาะในเด็กระดับอนุบาลและประถมศึกษาที่ขาดการพัฒนาทักษะการเข้าสังคมและทักษะด้านวิชาการอ่านและเขียน (ยศวีร์ สายฟ้า, 2565) จากผลการพัฒนาการศึกษาไทยที่ผ่านมา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อเทียบกับนานาประเทศแล้ว ประเทศไทยยังอยู่ในลำดับที่ต่ำ โดยผู้เรียนขาดความสามารถในการจัดการและการสังเคราะห์ข้อมูล ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยลดลง คุณภาพการศึกษาทั้งด้านวิชาการและคุณลักษณะของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับสรุปผลการประเมินจาก Trends in International Mathematics and Science Study : TIMSS ซึ่งเน้นการประเมินความรู้และทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรของผู้เรียน พบว่าในปี 2554 ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของไทย มีคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อยู่ลำดับที่ 34 และ 29 จาก 52 ประเทศ โดยคณิตศาสตร์จัดอยู่ในกลุ่มอ่อนที่สุดส่วนวิทยาศาสตร์อยู่ในกลุ่มพอใช้

ในโลกยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีความหลากหลายมากขึ้น ไม่ได้อยู่เพียงแค่ในห้องเรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง (Self-learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลายและตอบสนองต่อธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒผล (2561) กล่าวว่า Education Disruption เป็นโอกาสในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ตอบโจทย์พฤติกรรมและความต้องการของผู้เรียน Generation Z และ Alpha โดยที่ผู้เรียนต้องเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนร่วมกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized learning) ที่ตอบสนองกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน โดยเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละคนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้และกิจกรรมที่แตกต่างกัน ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีความเป็นมิตรและปลอดภัย ซึ่งองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ได้ให้การสนับสนุนการ

เรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized learning) ตั้งแต่ปี 2006 โดยตระหนักว่าแนวทางการศึกษาที่เหมาะสมกับทุกคน หรือ“one-size-fits-all” นั้น ไม่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียนทุกคน การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้นจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้เกิดกับผู้เรียนได้อีกด้วย (OECD, 2006) ซึ่งการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการมอบประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่มากกว่าความสำเร็จทางวิชาการ แต่ควรสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และอัตลักษณ์ของผู้เรียน (Chan Zuckerberg, 2020) นอกจากผู้เรียนจะมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันแล้วนั้น ยังมีปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถและความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ความหลงใหลความสุข ความกลัว ความหงุดหงิด และความพึงพอใจ โดยที่ครูจะต้องพิจารณาปัจจัยเหล่านี้และปรับวิธีการสอนให้ตรงกับตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งจะเป็นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับผู้เรียนได้ (Margaret Martinez, 2002)

โรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐมมีจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ซึ่งทั้งสองแห่งเป็นสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานมีความเป็นพลเมืองและพลโลกที่มีคุณภาพ การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับที่มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานทางด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ อีกทั้งยังมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เน้นกระบวนการสร้างความรู้ (Constructivist) และเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ อีกทั้งยังเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ออกแบบการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเลือกใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ และการวัดการประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง โดยเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ (คู่มือสมัครเข้าศึกษาชั้นอนุบาลและประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาที่มีจุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เน้นการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล (Personalization)อย่างเป็นองค์รวม (Holistic

Development) เพื่อการเป็นเจ้าของการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Life-Long Learning) มีการจัดสภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ยืดหยุ่นตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน (Differentiated Instruction) (หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ฉบับปรับปรุง, 2565)

จะเห็นได้ว่าโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐมนั้น มีจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized learning) กล่าวคือ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และผ่านประสบการณ์ตรง ในการจัดการศึกษาจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตนเองทั้งการวิเคราะห์เชิงพฤติกรรมว่ามีความถนัด ความสนใจในด้านใด วิชาใดที่ชอบ วิชาใดควรปรับปรุง และการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ โดยครูนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลถึงความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน และจากผลการประเมินภายในของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนนั้น พบว่า ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ยอดเยี่ยม แต่พบจุดที่ควรพัฒนา คือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ได้เสนอแนะและเป็นผู้นำในการสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ ได้พัฒนาตนเองตามความสนใจและสามารถนำประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education : DOE Thailand) ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ เป็นผู้เรียนรู้ (Learner person) เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovation Co-creator) และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ประกอบกับ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการพ.ศ. 2564 ที่มุ่งเน้นในเรื่อง การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและแตกต่างหลากหลายตามบริบทของพื้นที่ เน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

จากสิ่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับ

ประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อเป็นตัวอย่างและแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่น ๆ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้น นอกจากจะเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาในแง่มุมของการพัฒนาทางด้านวิชาการแล้ว สิ่งที่สำคัญและจำเป็นที่สุด คือ ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบแนวทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตัวเองและเกิดพัฒนาการทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เป็นบุคคลที่รักในการเรียนรู้ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม จำนวน 2 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนา

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและผู้สอนในโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จำนวน 147 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 10 คน และผู้สอนจำนวน 137 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเป็นแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response Format)และมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 22 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ของบุญชม ศรีสะอาด และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางพร้อม คำบรรยายประกอบ และวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยภาพรวมมีรายละเอียดของผลการศึกษา ดังในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			$PNI_{modified}$	ลำดับที่
	X	S.D.	แปลผล	X	S.D.	แปลผล		
1. การพัฒนาหลักสูตร	**3.950**	**0.710**	**มาก**	**4.845**	**0.363**	**มากที่สุด**	**0.227**	**4**
1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นของผู้เรียน	3.955	0.715	มาก	4.831	0.375	มากที่สุด	0.222	(2)
1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์	3.944	0.704	มาก	4.859	0.350	มากที่สุด	0.232	(1)
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	**3.752**	**0.781**	**มาก**	**4.588**	**0.254**	**มากที่สุด**	**0.314**	**1**
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.731	0.795	มาก	4.540	0.282	มากที่สุด	0.317	(1)
2.2 การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน	3.773	0.767	มาก	4.636	0.225	มากที่สุด	0.311	(2)
3. การวัดและประเมินผล	**3.943**	**0.738**	**มาก**	**4.701**	**0.329**	**มากที่สุด**	**0.237**	**3**
3.1 การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล	4.034	0.711	มาก	4.545	0.306	มากที่สุด	0.213	(2)
3.2 การวัดและประเมินผลด้วยกระบวนการที่หลากหลาย	3.851	0.765	มาก	4.856	0.351	มากที่สุด	0.261	(1)
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	**3.718**	**0.757**	**มาก**	**4.868**	**0.342**	**มากที่สุด**	**0.310**	**2**
4.1 การสำรวจความต้องการและความถนัดของผู้เรียนในด้านการใช้เทคโนโลยี	3.708	0.755	มาก	4.864	0.349	มากที่สุด	0.312	(1)
4.2 ประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.727	0.758	มาก	4.871	0.335	มากที่สุด	0.307	(2)
รวม	**3.841**	**0.747**	**มาก**	**4.751**	**0.322**	**มากที่สุด**	**0.272**	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยภาพรวม พบว่า

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (X = 3.841, S.D. = 0.747) เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (X = 3.950, S.D. = 0.710) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่สอง คือ ด้านการวัดและประเมินผล(X = 3.943, S.D. = 0.738) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่สาม คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X = 3.752, S.D. = 0.781) และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (X = 4.751, S.D. = 0.322) เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X = 4.868, S.D. = 0.342) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่สอง คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (X = 4.845, S.D. = 0.363) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่สาม คือ ด้านการวัดและประเมินผล (X = 4.701, S.D. = 0.329) และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X = 4.588, S.D.= 0.254)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{modified}$= 0.314) เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.317) และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.311) และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมา ($PNI_{modified}$ = 0.310) เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่าการสำรวจความต้องการและความถนัดของผู้เรียนในด้านการใช้เทคโนโลยีมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.312) และประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.307) และด้านการวัดและประเมินผลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมา ($PNI_{modified}$ = 0.237) เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า การวัดและ

ประเมินผลด้วยกระบวนการที่หลากหลายมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.261) และการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.213) และด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.227) เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.232) และการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นของผู้เรียนมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified}$ = 0.222)

อภิปรายผล

1. จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดโดยสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ทั้งในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง กระบวนการเพื่อหาทางทางเลือกในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมามีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ สุกัญญา แช่มช้อย (2565) ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่าจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกระบวนการคิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในเนื้อหานั้น รวมทั้งความสามารถของครูในการจัดมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงและสัมพันธ์กับเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยคำนึงถึงตัวชี้วัดผลลัพธ์การเรียนรู้หรือพฤติกรรมตามตัวชี้วัดตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ โดยตัวชี้วัดต้องมีความชัดเจน ความหลากหลาย เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกระบวนการเรียนรู้และการทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีความต้องการในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลของ

ผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Scott Johns (2018) ที่กล่าวว่า การเลือกใช้เครื่องมือที่ยืดหยุ่นคือการที่ผู้สอนสามารถกำหนดเนื้อหาและใช้เครื่องมือที่ปรับเปลี่ยนได้ประกอบกับการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีตัวเลือกในการเรียนรู้อย่างยืดหยุ่น ได้ใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับความต้องการและความชอบของผู้เรียนแต่ละคน การที่ผู้สอนนำเทคโนโลยีมาใช้จะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น โดยผู้สอนให้โอกาสผู้เรียนในการแก้ไข การฝึกปฏิบัติ และสามารถเพิ่มระยะเวลาในการเรียนรู้ได้อีกทั้งผู้เรียนได้แสดงความรู้และความเข้าใจที่แท้จริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสอดคล้องกับสุนทร โคตรบรรเทา (2552) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การบริหารวิชาการ ส่งเสริมให้ครูผลิตหรือจัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ โดยประสานความร่วมมือกับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น และประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอและเลือกใช้สื่อได้ตามความถนัดและความต้องการ โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำดูแล เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ

2.ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลโดยภาพรวม พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับ ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกูลกิจ (2560) ที่ได้กล่าวถึง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ว่าเป็นการส่งเสริม ควบคุมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผ่านการฝึกฝน โดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียนเป็นหลักในการอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทุกที่ทุกเวลา สอดคล้องกับ สุนทร โคตรบรรเทา (2552) ได้เสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และนาภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครองชุมชน โดยให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอนตามความเหมาะสม อีกทั้ง Scott Johns (2018) ได้กล่าวถึงการสอนแบบกำหนดเป้าหมายว่าเป็นการออกแบบการสอนด้วยการใช้ข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายในการเรียนรู้เฉพาะของผู้เรียนแต่ละคน ผู้สอนทำหน้าที่ให้คำแนะนำกับผู้เรียนแต่ละคน โดยใช้การสอนแบบกลุ่มเล็กที่มีผู้เรียนที่มีความต้องการหรือมีเป้าหมายคล้ายกัน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลได้ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับการสนับสนุนจากผู้สอนและได้เผชิญความท้าทาย

ที่ผู้เรียนต้องการให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นการช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีคุณค่าและได้รับการสนับสนุนตลอดการเรียนรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ การเรียนรู้เฉพาะบุคคลของผู้เรียนที่มีความสำคัญต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม กล่าวคือ การเรียนรู้เฉพาะบุคคล หมายถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของตนเอง ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น เป็นมิตรและปลอดภัย ในขณะที่ยังคงมุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังพร้อม ๆ กับการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมของผู้เรียน โดยองค์ประกอบของการเรียนรู้เฉพาะบุคคลมี 4 ประการ ประกอบด้วย1) เนื้อหาและเครื่องมือที่ยืดหยุ่น (Flexible Content and Tools) 2) การสอนแบบกำหนดเป้าหมาย (Targeted Instruction) 3) การตัดสินใจที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven Decision) 4) ความเป็นเจ้าของการเรียนรู้และการสะท้อนคิดของผู้เรียน (Student Reflection and Ownership) เมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นตามขอบข่ายวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด โดยสามารถสรุปเป็นลำดับความต้องการจำเป็นตามขอบข่ายวิชาการและองค์ประกอบการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

เอกสารอ้างอิง

จรุณี เก้าเอี้ยน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*: กลยุทธ์แนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. ชานเมืองการพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ.* ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.

รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.* ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒผล. (2561). *การเรียนรู้ส่วนบุคคล Personalized Learning*. กรุงเทพฯ:จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.

สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2565). *Learning Loss ภาวะการเรียนรู้ถดถอย.* สืบค้นจาก https://research.eef.or.th/learning-loss-recession/

สุกัญญา แช่มช้อย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑.* กรุงเทพฯ: บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*

Benson, S. (2013). *Personalized Learning for Every Student Every Day*. From https://journals.sagepub.com. Retrieved November, 17, 2023.

iNacol. (2013). *iNacol's New learning models vision*. The International Association for K–12 Online Learning.

Kallick, Bena, and Allison Zmuda. *7 Elements of Personalized Learning*. Habits Personalized, 4 Aug. 2021, habitspersonalized.com/7-elements-of-personalized-learning/.

Karen L. Mahon. (2016). *Handbook on Personalized Learning for State, Districys and school*. Journal of Center on innovations in learning, 117-126.

Next Generation Learning Challenges : NGLC. (2014). *Personalized Learning Plans and Learner Profiles*. From https://s3.amazonaws.com/nglc/resource-files/ngt1601-pdf. Retrieved November, 17, 2023.

OECD. (2006). *Personalising Education*. OECD: Paris, France.

Peng et al. (2019). *Personalized adaptive learning: an emerging pedagogical approach enabled by a smart learning environment*. smart learning environment, page 3.

Scott Johns (2018). *The Core Four of Personalized Learning.* Education elements.

U.S. Department of Education. (2010). *Guide to U.S. Department of Education Programs*. From https://www2.ed.gov. Retrieved November, 17, 2023.

UNESCO. (2017). *Personalized Learning*: *Training Tools for Curriculum Development*. Geneva: International Bureau of Education